

vaag-vriendelijk terug, maar de oogen bleven ernstig, een beetje triest en afwezig peinzend. Pauline zag bleeker en smaller dan twee jaar geleden — daardoor nog fijner, als meer vergeestelijkt, de eenigszins zwaarmoedigenadenkende trekken. Ook in Huibs nog altijd baardlooze gezicht had zich het wat zorgelijk-in-zich-zelf-gekeerde met het stroef-strakke, vast-beradene ontwikkeld en geaccentueerd.

Reelink stelde Hoogland op de hoogte; de Hulshorsts bleken kennissen van hém. Ze waren pas uit Parijs gekomen, via Havre met een vrachtboot, niet zonder levensgevaar natuurlijk — al strakker sperden zich, bij 't interessant verhaal, de blauwe idealisten-oogen — hun plan was, eerst een paar weken in Holland te blijven, om wat bij te komen, dan naar Londen door te reizen, later naar Amerika en zóó-om naar Rusland misschien. Journalisten beiden, correspondenten van hollandsche bladen, die vooral over kunst en cultuurbelangen schreven, ook in buitenlandsche periodieken. „Communisten ook.... spreekt van zelf, hè?.... Uiterste linkerzijde, net als ik.... Maar stel je gerust, zonder aanleg voor de propaganda, nie-waar Jacques?”

Hulshorst schudde mompelend zijn hoofd, zoodat hem een zwarte haarwiek over 't voorhoofd viel; zijn vrouw antwoordde voor hem, op gewild-onverschilligen, niettemin fanatiek klinkenden toon:

„Propaganda? Niet noodig! Over tien jaar is de heele wereld communist. Daar zorgt de oorlog voor!”

Reelink hief zijn hoofd als in trotsche extase, keek rond.

„Dat zegt mijn man ook altijd,” zei zijn vrouw met een spottenden glimlach — terwijl ze verstandhouding zocht met Huib — „maar ik geloof d'r voorloopig niks van.”

„En dat waarom niet, Coba?” viel mevrouw Hulshorst uit met iets sarcastisch in haar toon.

„Wat?.... Och.... 'k Weet niet, hoor!” Haar welige lachmond werd wat scheefgetrokken. „Die mannen tegenwoordig! Ze praten wel veel, maar ze maken geen mines.” Weer keek ze er Hoogland bij aan, oogblinkend, schalks, maar hij wendde zich langs haar heen tot Hulshorst, vroeg naar de toestanden in Parijs. En het ziekelijk bleeke gezicht met de schichtige trekkingen begon fel te leven, terwijl hij vertelde en beschreef. „Voor zoover zoo'n sfeer dan te beschrijven is!” Hij duwde zijn onderkaak trillend naar voren — onmachtige somberheid lag in het gebaar. De gespannenheid, die heerschte daarginds, men scheen er zich hier zelfs geen voorstelling van te maken. Kón ook niet! Zoo iets moet je ondervonden hebben.... „Een angstige, zwaar beklemmende gespannenheid — maar onder een masker van pretmakerij en met handhaving van alle oude gewoonten. Daaronder vreet de demoralisatie als een kanker voort. De sombere wrok en de pijnigende teleurstelling — de diepste en grootste